

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	5
Wstęp	7
1. Charakterystyka rynku warzyw w Polsce	11
1.1. Rynek produktów spożywczych	11
1.2. Struktura spożycia produktów żywnościowych w latach 2010–2017	12
1.3. Znaczenie gospodarcze buraków ćwikłowych	14
1.4. Plony, zbiory i przetwórstwo warzyw w Polsce	17
1.5. Konsumpcja i ceny warzyw	18
1.6. Struktura produktów rolno-spożywczych w handlu zagranicznym	22
1.7. Handel zagraniczny warzyw	24
2. Surowiec roślinny jako źródło metabolitów wtórnych wpływających na jakość produktów spożywczych	26
2.1. Klasyfikacja metabolitów w surowcu roślinnym	26
2.2. Rola metabolitów wtórnych w surowcu	27
2.3. Właściwości prozdrowotne buraków ćwikłowych	32
2.4. Metabolity wtórne a smak buraków i ich przetworów	45
3. Analiza sensoryczna buraka ćwikłowego i jego produktów	48
3.1. Metody stosowane w badaniach jakości surowca i produktów z buraka ćwikłowego	48
3.1.1. Materiał badany i schemat eksperymentu	48
3.1.2. Izolacja metabolitów wtórnych z korzeni buraka ćwikłowego	50
3.1.3. Identyfikacja saponin triterpenowych z roślin <i>Beta vulgaris</i>	54
3.1.4. Oznaczanie ilościowej zawartości saponin triterpenowych	56
3.1.5. Analiza sensoryczna z udziałem zespołu oceniających	57
3.1.6. Analiza statystyczna	59
3.2. Zastosowanie metody analizy opisowej do klasyfikacji odmian korzeni buraka ćwikłowego na gorzkie i niewykazujące smaku gorzkiego	60
3.3. Analiza sensoryczna badanych odmian buraka ćwikłowego	66
3.4. Wpływ ogrzewania i przechowywania na ocenę sensoryczną soków z buraka ćwikłowego	69
3.5. Wpływ ogrzewania i przechowywania na ocenę sensoryczną przetworów z buraka ćwikłowego	73

4. Analiza towaroznawcza buraka ćwikłowego i jego produktów	81
4.1. Analiza jakościowa surowca	81
4.1.1. Określenie składu jakościowego saponin triterpenowych w różnych odmianach buraka ćwikłowego	82
4.1.2. Wpływ ogrzewania i przechowywania na zmiany składu jakościowego saponin triterpenowych w przetworach z buraka	102
4.2. Oznaczenia ilościowej zawartości saponin triterpenowych w świeżych odmianach buraka ćwikłowego	110
4.3. Oznaczanie ilościowej zawartości saponin triterpenowych po obróbce termicznej surowca i po przechowywaniu przetworów	112
5. Znaczenie metabolitów wtórnych w kształtowaniu smaku i właściwości prozdrowotnych buraka ćwikłowego i jego przetworów	115
5.1. Analiza sensoryczna smaku gorzkiego saponin wyizolowanych z buraka ćwikłowego i porównanie ich stężenia gorzkiego do wzorca smaku gorzkiego kofeiny oraz sojasaponiny I	115
5.2. Korelacja między zawartością saponin w świeżym buraku ćwikłowym a smakiem i posmakiem gorzkim	125
5.3. Model regresji liniowej związku między intensywnością cech gorzkwowych a zawartością saponin w buraku ćwikłowym i jego przetworach	127
5.4. Aktywność antyoksydacyjna wyizolowanych mieszanin saponin ze świeżego buraka oraz jego przetworów	132
5.5. Model regresji liniowej związku między aktywnością antyoksydacyjną a zawartością saponin w buraku ćwikłowym	135
5.6. Barwniki betalainowe a właściwości przeciwutleniające	138
Podsumowanie	142
Bibliografia	148
Spis tabel i rysunków	162
The significance of secondary metabolites in shaping the sensory and health quality of food products made from beetroot (Summary)	165